

Strategi for Europæisk Kulturregion

Beslutningsnotat udarbejdet efter mødet 28.05.19 i kulturdirektørkredsen.

Notatet er opdateret efter møde i kommunaldirektør-netværket den 16. august 2019.

Baggrund

Samarbejdet Europæisk Kulturregion blev skabt på baggrund af erfaringerne fra Europæisk Kulturhovedstad Aarhus2017. Efter kulturhovedstadsåret tiltrådte alle kommuner og regionen i februar 2018 en 2-årig samarbejdsaftale (notat af 12. februar 2018) om at videreføre det gode samarbejde. Af aftalegrundlaget fremgår det, at der sideløbende med gennemførelse af de aftalte aktiviteter i perioden skal formuleres en ny strategi og en plan for, hvordan de 19 kommuner og regionen udvikler Europæisk Kulturregion på lang sigt.

Det fremgår endvidere af aftalen, at strategi og plan forelægges byråd og regionsråd som led i afrapportering og beslutning om næste fase i efteråret 2019. Som forberedelse til dette har den nuværende styregruppe for Europæisk Kulturregion i foråret 2019 haft en proces, herunder en strategiworkshop, for at opnå et fælles billede af de hidtidige erfaringer og foreløbige resultater af de gennemførte aktiviteter og for at udarbejde et oplæg til ny strategi. I oplægget lægges der bl.a. op til at ændre strategisk fokus fra en festivaltilgang til et mere strategisk udviklings samarbejde.

I maj drøftede kulturdirektørkredsen styregruppens strategioplæg og er enige om, at samarbejdet har leveret det, som blev aftalt i den første periode 2018-2019. Af konkrete resultater kan bl.a. fremhæves den fælles tilstedeværelse på Kultur mødet på Mors 2018, politisk topmøde i efteråret 2018, fælles kommunikation via hjemmeside og facebook, etableringen af den fælles regionale kulturfestival GENOPDAG med åbningsfest og uddeling af Den Midtjyske Kulturpris 2019. Afrapporteringen af disse indgår i det samlede oplæg til strategi og plan, der fremlægges til politisk beslutning i efteråret 2019.

Visionen for Europæisk Kulturregion

Det regionale samarbejde var en af de væsentligste årsager til, at kulturhovedstadsåret blev en succes. I hele Region Midtjylland er der grund til stolthed over, at det er lykkedes at bevare samarbejdet og det høje fokus på kulturen i perioden efter 2017.

Europæisk Kulturregion er navnet på det regionale kultursamarbejde, men det er også udtryk for en ambition. I forlængelse af den foreløbige evaluering af samarbejdet og de gennemførte aktiviteter, anbefaler kulturdirektørkredsen at fortsætte samarbejdet i Europæisk Kulturregion og samtidig skærpe visionen med henblik på at styrke kulturlivet og dermed få mere og bedre kultur for flere borgere. Dermed bidrager strategien til at følge op på kommunernes og regionens udviklingsstrategier.

Visionen for Europæisk Kulturregion:

Europæisk Kulturregion vil sikre kulturaktører og andre samarbejdspartnere en stærk udviklingsplatform med europæisk perspektiv, skabe flere og nye muligheder for kulturaktører, borgere og besøgende samt sikre fortsat national og europæisk synlighed.

Europæisk Kulturregion er en manifestation af de fortsat høje ambitioner på kulturområdet i det midtjyske efter titlen som Europæisk Kulturhovedstad 2017.

Strategi

Europæisk Kulturregion skal arbejde strategisk med at styrke kulturlivet til gavn for borgerne gennem et overordnet fokus på **europæisk samarbejde og udsyn**.

Strategien omfatter:

- 1) Styrkelse af det europæiske samarbejde og udsyn i Europæisk Kulturregion. Det kan f.eks. omhandle:
 - tiltrækning og afholdelse af europæiske netværks- og kulturarrangementer
 - fælles ansøgninger til europæiske kulturprogrammer.
 - projektrådgivning og hjælp til fundraising (som det eksisterende Genvej-til-Europa program)
 - evt. påvirkning af europæisk kulturpolitik indenfor udvalgte mærkesager.
- 2) Forbedring af kulturaktørernes udviklingsvilkår
 - styrkelse af videndeling og kompetenceopbygning blandt kommuner, region, kulturinstitutioner og -aktører gennem netværk og temabaserede workshops og seminarer. Eksempler på temaer kunne være "kultur og landdistrikter", "gadekunst", "Kultur og sundhed", "digitale udfordringer og muligheder for kulturlivet" m.v.
 - understøttelse af og samarbejde med kulturfaglige netværk på tværs af regionen.
- 3) En central kommunikationsindsats for Europæisk Kulturregion
 - hjemmeside, facebook, tilstedeværelse på Kulturmødet på Mors m.m., der skal styrke synligheden af regionens kulturliv i ind- og udland.
- 4) Et årligt kulturforum for kulturinstitutioner, -aktører og politikere.
Kulturforms formål er:
 - at skabe videndeling, matchmaking og faglig inspiration for kulturaktører
 - at skabe synlighed for kulturlivet i hele regionen (evt. gentagelse af uddelingen af Den Midtjyske Kulturpris)
 - at fungere som mødested og prioriteringsrum for politikerne i forhold til kommende indsatser, valg af tematikker mv. i Europæisk Kulturregion og erstatter således de hidtidige politiske topmøder.

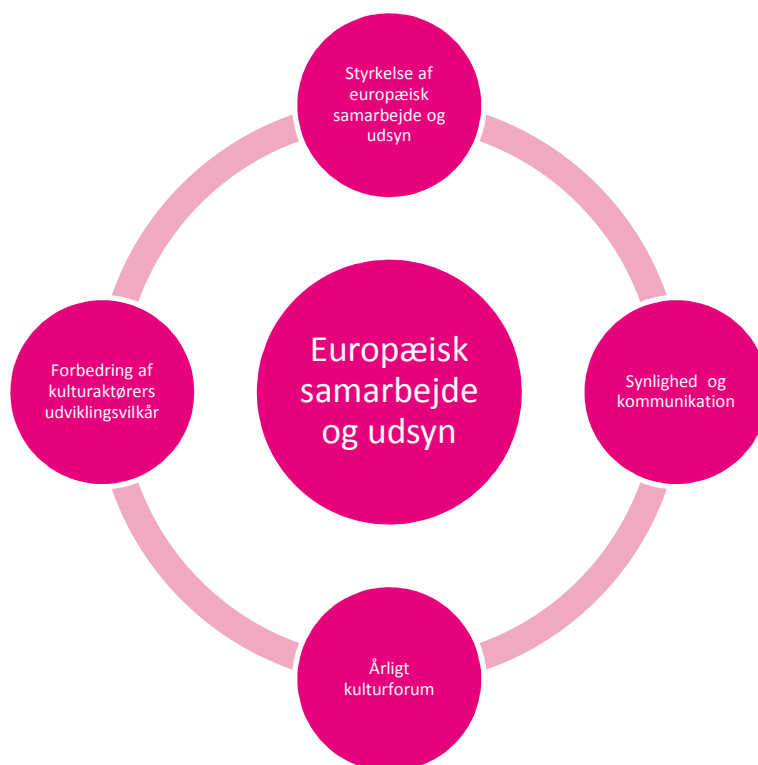
Europæisk udsyn og samarbejde

Et stærkt kulturliv til gavn for borgere og besøgende udvikles gennem en stadig tilgang af ny inspiration og erfaringer til kulturinstitutionernes og kunstnernes arbejde. Internationalt samarbejde og udveksling er vigtig i en globaliseret verden, hvor konkurrence om idéer, talenter og opmærksomhed er en del af hverdagen. Kulturhovedstadsåret viste, at kulturlivet i det midtjyske kan spille en væsentlig rolle på den europæiske scene, og det gik ikke ubemærket hen. Kulturen i det midtjyske har internationale ambitioner, som bakkes op af kommuner og region som en del af den fortsatte udvikling af vores region. Med navnet **Europæisk Kulturregion** sendes et signal om, at kommunerne og regionen ønsker et kulturliv på internationalt niveau til gavn for udviklingen af vores region.

De europæiske ambitioner kræver et stærkt lokalt og regionalt samarbejde. De færreste kulturaktører og kulturinstitutioner har internationalt samarbejde som deres kerneydelse, og ikke mange har de fornødne ressourcer og kontakter i forvejen. Regionen og kommunerne opfordres til at stadfæste de europæiske ambitioner i deres respektive kulturstrategier.



Figuren neden for viser strategiens elementer.



Organisering

Der er opbakning til at fortsætte med en styringsmodel, der baserer sig på den nuværende model. Til at sikre den ledelsesmæssige forankring etableres en styregruppe, bestående af kredsen af kommunernes kulturdirektører, regionens udviklingsdirektør samt en kommunaldirektør udpeget af kommunaldirektørnetværket. Styregruppen mødes to gange årligt og har bl.a. ansvar for at godkende handlingsplaner, herunder at udstikke de økonomiske rammer for udmøntning af handlingsplaner. Styregruppen suppleres af et fælles sekretariat, bestående af kommunale og regionale embedsmænd (kulturchefer/konsulenter), svarende til den kreds, der i perioden 2018-19 har udgjort den regionale styregruppe. Det fælles sekretariat varetager i praksis udmøntningen af samarbejdet og kan nedsætte arbejdsgrupper mv. efter behov. Gruppen opfylder desuden rollen som regionalt kulturnetværk for kommuner og region, og skal inddrage eksterne interessenter i forbindelse med arbejdet, f.eks. i forbindelse med udarbejdelse af handlingsplaner. Disse aktører kan være aktører fra kulturlivet, kompetencer fra f.eks. netværkene på museums- og scene-kunstrådet mv., internationalt samarbejde, uddannelse og erhvervsliv.

Øverste ansvarlige for Europæisk Kulturregion er det politiske niveau i region og kommuner. Rammerne for samarbejdet fastlægges i Kontaktudvalget mellem Regionsrådets formand og borgmestrene fra regionens 19 kommuner.

Region Midtjylland tilbyder i lighed med perioden 2018-19 at stå for sekretariatsfunktionen og faciliteringen af Europæisk Kulturregion, og herudover at varetage den fælles centrale kommunikationsindsats.

Udkast til handlingsplan for 2020 og 2021 udarbejdes af den nuværende regionale styregruppe i efteråret 2019 og forelægges direktørkredsen til godkendelse i december 2019.



Finansiering

Den hidtil besluttede finansieringsmodel fastholdes således, at kommunerne bidrager med 1 kr. pr. år pr. indbygger og Region Midtjylland matcher beløbet. Budgettet bliver således 2,6 mio. kr. pr. år.

Der kan senere ske en vurdering af, hvorvidt der skal arbejdes for at tilvejebringe yderligere kapital/fondsmidler til at indfri et ambitionsniveau, der ligger udover det nuværende budget.

Kommunernes finansiering af Europæisk Kulturregion går alene til aktiviteter under strategiens punkt 1) europæisk samarbejde og udsyn samt punkt 4) det årlige kulturforum.

Punkt 2) vedrørende forbedring af kulturaktørernes udviklingsvilkår og punkt 3) vedrørende kommunikationsindsatsen finansieres af Region Midtjylland, evt. i samarbejde med en eller flere kommuner på ad hoc basis.

Succesparametre/evaluering

For at kunne vurdere effekterne af Europæisk Kulturregion og for at kvalificere de enkelte elementer af strategien, er der behov for en evaluering. Det kræver, at der i fællesskab identificeres klare succesparametre for at opnå de strategiske mål i Europæisk Kulturregion og en metode til at følge op på disse.

Tidsplan for den videre proces

Tidspunkt	Handling
Juni	Endelig tilkendegivelse fra direktørkredsen om opbakning til beslutningsnotat fra mødet 28/5
23. aug.	Behandling af Europæisk Kulturregion i Kontaktudvalget
Aug. – okt.	Behandling af bevilling til Europæisk Kulturregion i kommunerne
6.sept.	Behandling af Europæisk Kulturregion i KommuneKontaktRådet
25. sept.	Behandling af bevilling til Europæisk Kulturregion på Regionsrådsmøde
Nov.	Workshop om input til handlingsplan for Europæisk Kulturregion
Okt.-nov.	Udarbejdelse af oplæg til handlingsplan for Europæisk Kulturregion
Dec.	Direktørkredsen godkender handlingsplan for Europæisk Kulturregion
Jan./feb.	Møde i det fælles sekretariat
Forår 2020	Afholdelse af det årlige kulturforum

